

структури» / Міністерство економічного розвитку та торгівлі // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua

7. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524.

8. Про концесії : Закон України від 16.07.1999 р. № 997-XIV. / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41. – Ст. 372.

9. Проект закону «Про концесії» від від 15.03.2018 р. № 8125 / Верховна Рада України // – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63630

10. Проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення умов для модернізації інфраструктури шляхом реалізації проектів на умовах державно-приватного партнерства, у тому числі концесії від 15.03.2018. № 8126/ Верховна Рада України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?id=&pf3511=63632

11. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення умов для модернізації інфраструктури шляхом реалізації проектів на умовах державно-приватного партнерства, у тому числі концесії 15.03.2018. № 8127 / Верховна Рада України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63633

12. Реєстр концесійних договорів державного та комунального майна/офіційний сайт Фонду державного майна // Режим доступу: <http://www.spfu.gov.ua/content/spf-rent-consessions.html>

13. Guidelines for Successful Public-Private Partnerships, European Commission,

Directorate General for Regional Policy, January 2003. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/ppp_en.pdf

14. Цивільний кодекс України: станом від 07.03.2018 / Верховна Рада України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СТАРТАП-ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ

INSTRUMENTS OF FINANCIAL REGULATION OF START-UP INDUSTRY DEVELOPMENT IN UKRAINE

УДК 519.868:330

Богдан В.І.

студентка

Львівський національний університет імені Івана Франка

Демчишак Н.Б.

д.е.н., професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту

Львівський національний університет імені Івана Франка

Досліджено теоретичні аспекти функціонування стартап-індустрії. Визначено основні підходи до тлумачення стартапів. Проаналізовано особливості розвитку стартапів в Україні. Визначено інструменти фінансової підтримки інноваційних проектів. Здійснено аналіз напрямів використання інструментів фінансової підтримки інноваційних проектів в умовах вітчизняної економіки.

Ключові слова: стартап, бюджетні інструменти, інструменти фінансового регулювання, інноваційні проекти, стартап-індустрія.

Исследованы теоретические аспекты функционирования стартап-индустрии. Определены основные подходы к толкованию стартапов. Проанализированы особенности развития стартапов в Украине. Определены инструменты финансовой поддержки инновационных проектов. Осу-

ществлен анализ направлений использования инструментов финансовой поддержки инновационных проектов в условиях отечественной экономики.

Ключевые слова: стартап, бюджетные инструменты, инструменты финансового регулирования, инновационные проекты, стартап-индустрия.

The theoretical aspects of the functioning of the startup industry are investigated. The basic approaches to the interpretation of startups are defined. The peculiarities of development of startups in Ukraine are analyzed. The tools of financial support of innovative projects are defined. The analysis of directions of use of tools of financial support of innovative projects in the conditions of the national economy is carried out.

Key words: startup, budget tools, financial regulation tools, innovative projects, startup industry.

Постановка проблеми. Сучасні реалії ділового життя у світі та Європі пов'язані з активізацією розвитку креативних індустрій, осторонь чого не може залишатись і вітчизняна економіка. Сьгодні поняття стартапу для України є порівняно новим, хоча ця галузь і розвивається достатньо динамічно. Тому актуальним питанням є дослідження сутності стартапів, особливостей, тен-

денцій розвитку галузі стартапів, джерел фінансування таких проектів та напрямів фінансового регулювання і підтримки їх розвитку в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи дослідження стартапів у вітчизняній науці поки формуються, однак у світовій практиці вони уже розроблені. Основоположником у цьому напрямі вважається С. Бланк, водночас

різні аспекти реалізації стартапів вивчали Е. Ріс, П. Грехем, А. Євсейчев, а з-поміж українських учених – О. Корнук, О. Курченко, В. Колесник, Є. Чазова, Н. Ситник, Н. Івашова, О. Шевченко, А. Стельмащук та ін.

Постановка завдання. Розвиток ринку стартапів у світі зумовлює необхідність урахування основних його тенденцій в Україні, де, незважаючи на складну економічну ситуацію, на ринку стартапів спостерігається позитивна динаміка. У зв'язку з тим, що ця галузь є новою для країни і недостатньо дослідженою, існує низка проблем з освоєння стартапів, особливо в частині аспектів фінансового стимулювання їх реалізації. Мета статті – з'ясувати сутність стартапів, оцінити стан розвитку й ідентифікувати проблеми українського ринку стартапів та обґрунтувати пріоритети фінансового регулювання стартап-індустрії у вітчизняних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загальновідомо, що поняття “start-up” зародилося в США у 1939 році, коли американські студенти створили власну невелику фірму з назвою “Start-up”, згодом компанія досягла світових масштабів розвитку і сьогодні відома як “Hewlett-Packard (HP)”. Дослівно, «стартап» (від англ. “start up” – запускати) – це новітні проекти, які розвиваються в умовах невизначеності та займаються розробкою нових товарів чи послуг, знаходяться

на стадії пошуку оптимальних бізнес ідей за умови відповідного фінансування [3, с. 648].

Здійснюючи дослідження індустрії стартапів, необхідно першочергово проаналізувати існуючі дефініції стартапів. Так, поняття стартапу найчастіше асоціюється з новою ідеєю, планом просування цієї ідеї на ринок, стратегією розвитку компанії за наявності обмежених ресурсів [3, с. 649]. Водночас у науковій літературі є й низка інших підходів до тлумачення стартапів (табл. 1).

Традиційно, більшість фахівців, що займались вивченням сутності стартапів та етапів їх розвитку, розглядають стартап окремим бізнесом, що починає працювати з нуля: від зародження ідеї до виходу товару на певний ринок.

Узагальнюючи зазначене, очевидно, що науковці не мають єдиного погляду стосовно тлумачення досліджуваного поняття. Тому стартап можна розуміти як процес виходу на ринок новоствореного підприємства з певним інноваційним проектом у короткотривалий термін та з мінімальними капіталовкладеннями й високими ризиками.

Що стосується стартап-індустрії, то в Україні офіційної статистики розвитку стартапів не ведеться. Однак за оцінками вітчизняних фахівців на українському ринку щороку з'являється від 300 до 500 нових стартапів; сумарна кількість нових бізнес-проектів, які постійно є на ринку – близько 900, зокрема близько 150 із них – це сер-

Таблиця 1

Підходи до визначення стартапу у вітчизняній та іноземній науковій літературі

№ з/п	Автор (-и)	Визначення стартапу
1	С. Бланк, Б. Дорф [3]	Тимчасова структура, яка займається пошуком відновлювальної, прибуткової й масштабованої бізнес-моделі
2	П. Грехем [18]	Компанія, розрахована на швидке зростання
3	Е. Ріс [14]	Будь-яка новостворена організація, призначена для розроблення нового продукту або послуги в умовах крайньої невизначеності
4	Л. Рейнер [19]	Компанія, що займається дизайном та впровадженням інноваційних процесів розвитку, валідації та дослідження ключових ринків
5	А. Євсейчев [7]	Процес реалізації ідеї за короткі терміни і, як правило, за обмежених ресурсів нетипового проекту, що відрізняється новизною
6	Адміністрація малого бізнесу США [20]	Бізнес, що є технологічно орієнтованим і має високий потенціал розвитку
7	Д. Пономарьов [13]	Організаційна форма інноваційної діяльності. Це компанія з короткою історією операційної діяльності, що знаходиться в стадії розвитку чи дослідження перспективних ринків
8	Н. Ситник [4]	Тимчасова організація з високим інтелектуальним потенціалом, призначена для побудови стійкої масштабованої бізнес-моделі шляхом реалізації ідеї у вигляді інноваційного продукту
9	Є. Чазов [17, с. 124]	Нова, нещодавно створена компанія (можливо ще не зареєстрована офіційно, але яка планує стати офіційною), що будує свій бізнес на основі інновацій або інноваційних технологій, володіє обмеженою кількістю ресурсів (як людських, так і фінансових) і планує виходити на ринок
10	В. Колесник [9, с. 59]	Реально працюючий в умовах невизначеності бізнес протягом перших шести місяців від його заснування, а також (або) продукт у вигляді бізнес-моделі, мета якого – майбутня трансформація певної бізнес-ідеї стартаперів на підприємстві потенційного інвестора (покупця) стартапу

Джерело: узагальнено автором

йозні проекти, однак із них виживають і розвиваються далі лише кілька десятків (20–40) [3, с. 649]. При цьому найбільш відомими українськими стартапами, які працюють на міжнародних ринках та мають світовий імідж, є DepositPhotos, IT-компанія Terrasoft, TemplateMonster, Petcube, Grammarly.

Зауважимо, що сервіс Startup Ranking у 2014 році прорейтингував країни світу за кількістю стартапів, які в них засновані, при цьому в рейтинг увійшло 137 країн, де Україна посіла 37 місце із 77 стартапами, випередивши Південну Корею і Естонію. На першій позиції є США (3 687 стартапів), на другому та третьому місці – Індія (990) і Великобританія (555) відповідно, водночас Росія (223) – на 16-й позиції в рейтингу [9].

Статистика стартапів в Україні у цей докризовий період була така [9]:

- нових стартапів щороку – 300–500;
- ті, що постійно знаходяться на ринку та не збанкрутували – 900;
- серед усіх стартапів 150 є досить серйозними, з них «виживають» 20–40;
- понад 50 ангелів-інвесторів, що вкладають 50–200 тис. дол. США у проект;
- 2 фонди з України, 7 – із Росії, 12 – із Європи, 2 – із США;
- 15 угод на суму від 1 до 1,5 млн. дол. США щороку; 40–70 – «ангельських» угод;
- від 20 до 70 млн. дол. США – інвестиції на український ринок, «портфельні» угоди – від 20 до 40 млн. дол. США;
- обсяг фінансування українськими інвесторами, яке вкладається в проекти, – 200 млн. дол. США.

Водночас 2015–2016 рр. – період відносного «затишшя» у зв'язку із невизначеністю економічної кон'юнктури, зовнішніми загрозами і військовими діями на Сході України. Вдалим був 2017 р., оскільки стартаперам (за підрахунками фонду AVentures Capital) вдалося залучити рекордні 265 млн. дол. США [9]. За багатьма показниками 2017 р. виявився фінансово кращим за попередній (у 2016 р. українським стартапам вдалося залучити 80 млн. дол. США). Також у

2017 р. інвестиції склали 96% (2016 р. цей показник становив 58%) [7]. Важливим фактором є і те, що зросла середня сума інвестицій: на первинній стадії, коли стартапи збирають гроші на розвиток, вона складала 490 тис. дол. США (450 тис. дол. США у 2016 р.), а на стадії, коли стартапи перебувають на етапі пошуку грошей вже для виходу на ринок, вітчизняні компанії в середньому залучили 4,78 млн. дол. США (1,5 млн. дол. США у 2016 р.). При цьому єдиний показник, що знизився у 2017 р., – це кількість угод, оскільки, незважаючи на приплив інвестицій, 2017 р. відповідних контрактів підписали майже вдвічі менше, ніж у 2016 р. (44 угоди проти 78 (нижчі показники були лише 2011 р. – 29 угод)) [7].

Зауважимо, що важливим чинником формування та розвитку стартап-індустрії є рівень інноваційності в країні, на який суттєво впливають капітальні інвестиції, зокрема в освіту (табл. 2). Уважаємо, що обсяги капітальних інвестицій у сфері вищої освіти є індикатором для оцінки фінансового забезпечення функціонування освітніх закладів, робота яких безпосередньо впливає на інноваційні можливості розвитку країни в цілому.

Обсяг капітальних інвестицій в освіту, зокрема у вищій, має тенденцію до зниження, найбільше їх було зафіксовано у 2011 р. (2 485 млн. грн., тобто 1% від загального обсягу). Зокрема на вищу освіту з цієї суми – 653 млн. грн., із яких 46,3% – із Держбюджету. Тому обсяги капітальних інвестицій у вищу освіту є недостатніми, а роль держави у їх покритті – незначною. При цьому тенденційно упродовж 2013–2016 рр. фінансування вищої освіти з Держбюджету коливалось у межах 44–56%, що є достатньо високим показником.

При цьому варто зазначити, що розвиток індустрії стартапів потребує підготовки різних фахівців, зокрема робітничих спеціальностей, із чим є проблеми в Україні, адже якісна підготовка цих спеціалістів також є передумовою реалізації успішних інноваційних проектів (табл. 3).

Із табл. 3 видно, що ключова частка обсягу державного замовлення припадає на підготовку

Таблиця 2

Капітальні інвестиції в освіту в Україні упродовж 2008–2016 рр.

Показники	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Капітальні інвестиції у галузі освіти, млн. грн.	2322	1484	1873	2485	1492	1054	821	1540	2257
у % до загального обсягу	1,0	1,0	1,1	1,0	0,5	0,4	0,4	0,6	0,6
Капітальні інвестиції у вищій освіті, млн. грн.	–	–	598	653	1150	727	425	901	1287
зокрема за рахунок коштів Держбюджету України, у % до загального обсягу	–	–	47,2	46,3	29,0	44,4	39,3	50,8	55,3

Джерело: складено на основі «Капітальні інвестиції в Україні. Матеріали офіційного сайту Державної служби статистики України». URL: ukrstat.gov.ua

Таблиця 3

Обсяги державного замовлення на підготовку фахівців в Україні упродовж 2010–2016 рр.

Показники	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Усього, млн. грн.	19 696,9	17 276,5	19 006,3	20 334	20 515,3	26 001,8	21 725,1
на підготовку фахівців, науково-педагогічних кадрів, млн. грн.	15 321,3	15 740,5	17 248,6	18 217,7	18 369,8	18 925,9	20 905,4
% до загального обсягу витрат	77,8	91,1	90,7	89,6	89,5	72,8	96,2
на підготовку робітничих кадрів, млн. грн.	3 829,1	989,5	1 124,2	1 351,0	1 415,4	6 304,8	101,3
% до загального обсягу витрат	19,4	5,7	5,9	6,7	6,9	24,3	0,5
на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів (післядипломна освіта), млн. грн.	546,5	546,5	633,4	765,2	729,9	770,9	718,3
% до загального обсягу витрат	2,8	3,2	3,4	3,7	3,6	2,9	3,3

Джерело: складено на основі Постанови КМУ «Про державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у 2016 р.»

фахівців і науково-педагогічних кадрів, що у 2016 р. становило 96,2% від загального обсягу витрат. Зниження фінансування підготовки робітничих кадрів пов'язане зі змінами у Бюджетному кодексі України, де було передбачено здійснення фінансування закладів професійно-технічної освіти з місцевих бюджетів, позитивні та негативні аспекти чого ще потребують додаткового вивчення.

У 2017 р. в Україні було складено рейтинг кращих вітчизняних стартапів. Експертами було обрано десять найбільш перспективних стартапів за вдалі виступи, участь у відомих акселераторах, будівництво власних заводів, зростання і значні інвестиції, а саме: PassivDom – перший у світі цілком автономний будинок, що працює на сонячній енергії; Delfast – електровелосипеди Delfast, розроблені в Україні, можуть подорожувати на одному заряді батареї – 367 кілометрів, що є світовим рекордом (стартап зібрав 165 тисяч доларів на платформі Kickstarter); Grammarly – стартап, головний офіс якого – у Кремнієвій долині, зібрав 110 мільйонів доларів інвестицій, що є однією з найбільших початкових інвестицій для технологічного стартапу; Go To-U – онлайн-платформа, що об'єднує екологічно відповідальні бізнеси, які пропонують послуги заряджання електромобілів за допомогою спеціального мобільного додатка; Nochu Rayu – пристрій під назвою “Helmfon” має стати рішенням для компаній, у яких працівники часто проводять телефонні конференції; Senstone – пристрій українських розробників, який зібрав 270 тис. дол. США – кулон Senstone, що виконує унікальну функцію перетворення голосових записів у текстові нотатки та розпізнає 12 мов; People.ai – пропонує рішення на основі штучного інтелекту для управління відділами продажів із відповідним програмним забезпеченням [4]. В Україні сьогодні функціонує достатня кількість стартапів, які досить швидко розвиваються і мають багато користувачів, що суттєво розширює перспективи вітчизняного ринку стартапів.

Згідно з оцінками рейтингу Всесвітнього Банку “Doing Business-2016», Україна займає 83 місце серед 189 країн світу за показником легкості ведення бізнесу [3, с. 650]. На наш погляд, серед чинників, які стримують залучення інвестицій в інноваційне підприємництво (як основу створення нових стартапів в Україні) є такі:

- дефіцит дієвих механізмів державної підтримки;
- «відтік» інноваційних ідей закордон;
- несформованість інноваційної інфраструктури для розвитку стартапів;
- недостатній рівень знань для комерціалізації ідей;
- відсутність сприятливого інвестиційного клімату;
- неналагодженість зв'язків між розробниками стартапів й інвесторами та системою генерації знань (науково-дослідними установами зокрема).

Первинну фінансову підтримку на пільгових умовах (порівняно з іншими інвесторами) стартапам можуть надавати грантові організації. Однак в Україні їх кількість незначна, а саме: Microsoft Seed Fund; Global Technology Foundation, що недостатньо для успішного розвитку стартап-індустрії й просування проривних інноваційних ідей.

Також на Заході для залучення коштів стартапів широко використовуються краудфандингові платформи. В Україні через низький рівень довіри населення до фінансової системи вони не розглядаються реальним джерелом залучення коштів для реалізації проектів. Проте все ж функціонують такі платформи, як Ideax Nescafe (на ній за проекти голосують, а переможці отримують фінансування); Biggggidea (допомагає презентувати ідею і визначити необхідний стартовий капітал для соціального бізнесу, розвитку винаходів тощо); Kickstart (допомагає тим, хто презентує проект на платформі, у розвитку стратегії для краудфандингової кампанії, створенні сторінки та відео на Kickstarter) [15].

Одними з ключових інвесторів стартапів сьогодні є бізнес-ангели та бізнес-акселератори. Бізнес-

ангел – це приватна особа, що володіє капіталом, який вкладає невеликі інвестиції за частку в стартапі. Метою бізнес-ангелів є не лише примноження інвестиції, а й особистий інтерес до стартапу, при цьому вони не тільки фінансують стартап, але й очікують, поки він почне приносити прибуток, надають стартапу технічну і консультаційну допомогу (якщо обраний бізнес-ангелом стартап працює в перспективному напрямі) [5, с. 89]. Недоліком співпраці з бізнес-ангелами є їх безпосереднє втручання в управління проектом, яке може не збігатися з концептуальною візією стартапера, а також загроза припинення фінансування на будь-якій стадії проекту.

Перспективним джерелом фінансової підтримки стартапів є бізнес-акселератори (бізнес-інкубатори), які функціонують як установи (тобто реально), так і організовані ними програми інтенсивного розвитку компаній (віртуально) через менторство, навчання, фінансову підтримку, організаційний супровід, в обмін на частку в капіталі. Особливістю акселераторів є програма акселерації, яка триває від 3-х місяців до півроку (в бізнес-інкубаторі від 1 до 4 років), а перевагою запропонованої програми є те, що вона допомагає відпрацювати бізнес-ідею і збільшити обсяги продажу [5, с. 90]. Стартапер має можливість пройти майстер-класи, стажування, воркшопи в суміжних галузях, набуваючи знань, необхідних для розвитку бізнесу, тобто стартапер здійснює розроблення в сприятливому середовищі, оскільки акселератори забезпечують офісними приміщеннями, технікою, Інтернет-ресурсами тощо. В Україні функціонує понад 20 бізнес-акселераторів (бізнес-інкубаторів), ключові з яких – у сфері ІТ технологій: EastLabs (2012 р.), iHUB (2013 р.), Happy Farm (2012 р.), GrowthUp (2010 р.), WannaBiz (2012 р.), Voomy ІТ-парк (2013 р.), і Polyteco (2013 р.) [5, с. 91].

Ключовим завданням для розвитку стартапу, зокрема на ранніх етапах, є залучення фінансування від венчурного фонду. За оцінками фахівців, стартапери шукають партнерами венчурні фонди і лише 10% із них, у підсумку, укладають угоди [7]. Спроможність стартапера виявити свій потенціал і переваги інвесторів є основою успіху для отримання венчурного фінансування, при цьому класичний його термін складає 3–5 років.

Різноманітність стартапів та особливості їх реалізації зумовлюють складність окреслення єдиної програми їх розвитку та фінансування. Нині в Україні функціонують спеціалізовані спільноти та майданчики зустрічей бізнес-ангелів та досвідчених підприємців, серед яких такі: UAngel, Investment Mosaic і Startup.ua. Українські ІТ-продукти і стартапи демонструють успіхи, які привертають увагу і непрофільних інвесторів. Останнім часом у ІТ-сектор почали інвестувати великі інвестиційні фонди (Private Equity, Dragon Capital, Horizon Capital), що свідчить про активний розвиток вен-

чурного бізнесу в Україні та створює передумови для зростання інвестицій у стартапи [20].

В Україні незадіяними є такі джерела фінансових ресурсів для реалізації стартапів, як банківські кредити та державна підтримка, що спричинено економічною та політичною нестабільністю. Отриманню банківського кредитування нині перешкоджає високий рівень ризику стартапів, що для банку може означати неповернення вкладених коштів, а для стартапера – високі кредитні ставки та потребу в ліквідній заставі й гарантіях.

Державна підтримка інноваційних проектів стартаперів може здійснюватись через гранти, програми пільгового кредитування, фінансування наукових розробок, інноваційних проектів у певних галузях (аграрний сектор, екологія, енергозберігаючі технології, соціальна інфраструктура та інших), які визнані пріоритетними для держави.

Доцільно зазначити, що у 2017 р. Прем'єр-міністр України анонсував створення великого фонду для підтримки українських стартапів, який мав би фінансуватися за рахунок Держбюджету та коштом міжнародних інвесторів. Ця змістовна й стратегічно важлива пропозиція була висловлена під час зустрічі з членами наглядової ради ГО «Українська асоціація венчурного та приватного капіталу», що займається залученням венчурних інвестицій у високотехнологічні галузі України, але практично реалізованою ідея не була.

Вирішення проблем функціонування стартап-індустрії в Україні, на наш погляд, можливе на основі застосування інструментів фінансового регулювання інноваційної діяльності й генерації проливних ідей у межах стартапів. Першочерговими з огляду на потенціал використання є бюджетні кредити і державні гарантії. Зокрема бюджетні кредити можна імплементувати у контексті Закону України «Про інноваційну діяльність» у частині:

- надання повного безвідсоткового кредитування інноваційних проектів із державного бюджету чи місцевих бюджетів;

- часткового безвідсоткового кредитування за умови залучення до процесу фінансування коштів інших суб'єктів, готових взяти участь у реалізації стартапу та зацікавлених у його результатах.

Також вважаємо, що особливе значення з огляду на необхідність використання ресурсного потенціалу банківських і небанківських установ має передбачення можливості повної або часткової компенсації за рахунок бюджетів відсотків, сплачуваних стартаперами за кредитування. Такий механізм можна було б реалізувати у випадку створення згаданого вище фонду підтримки.

Окремий аспект – це застосування інструмента державних гарантій за кредитами банків, що суттєво розширило б можливості стартаперів. Однак це вимагає передбачення прозорих механізмів їх надання й належного моніторингу використання.

Висновки з проведеного дослідження. Проведений аналіз підтверджує обмеженість ресурсів для підтримки та сприяння розвитку інноваційних проектів в Україні через економічну нестабільність у державі та високу ризиковість проектів, зокрема практично незадіяними у фінансуванні стартапів залишаються банківські установи та держава, а функціонування елементів інноваційної інфраструктури (бізнес-інкубаторів тощо) не відповідає потребам ринку.

Вважаємо, що вихід з економічної кризи сприятиме диверсифікації джерел інвестиційного капіталу, залученого від зовнішніх та внутрішніх інвесторів, готових інвестувати в прогресивні інноваційні проекти, що дозволить стартаперам оперативніше залучати необхідні фінансові ресурси.

На нашу думку, комплексне застосування запропонованих інструментів фінансового регулювання сприятиме активізації стартап-індустрії в Україні, підвищенню рівня реалізації інноваційних ідей, що може стати основою інтенсифікації розвитку традиційних галузей економіки та сучасних секторів – передумови здобуття конкурентних переваг у глобальному просторі.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бланк С., Дорф Б. Стартап: настольная книга основателя. Москва: Альпина Паблишер, 2013. 616 с.
2. Бринь О. Сучасний стан фінансування стартап-проектів в Україні. Сучасні підходи до управління підприємством. № 2. 2017. URL: <http://spu.fmm.kpi.ua/article/view/106836>.
3. Гладка Л., Колесник Є. Українські стартапи: сучасний стан розвитку інноваційного підприємництва. Молодий вчений. 2017. № 4 (44). С. 647–651.
4. Десять стартапів в Україні у 2017 році. URL: <https://www.svoboda.org/a/28943851.html>
5. Дуб А., Хлопецька М.-С. Джерела фінансування стартапів та можливості їх залучення в Україні. Економіка та управління підприємствами. 2016. № 1 (117). С. 87–92.
6. Евсейчев А. Основы стартап менеджмента. URL: <http://www.tstu.ru/book/elib3/mm/2014/Evseychev/>
7. Єрченко В. Інвестиції в українську IT-галузь. URL: <https://tokar.ua/read/23153>
8. Колесник В. Управління стартапами в Україні: проблеми та перспективи. Економіка харчової промисловості. 2017. № 4. Т. 9. С. 57–61.
9. Корнух О., Маханько Л. Стартап як прогресивна форма інноваційного підприємництва. Інвестиції: практика та досвід. 2014. № 23. С. 26–30.
10. Мельниченко О., Мельничко В. Стартап: сутність, ознаки, етапи розвитку. URL: <http://problemypedosvity.uipa.edu.ua/article/view/103451>.
11. Ніщимний В. Правові аспекти законодавчого регулювання діяльності стартап-компаній в Україні. URL: <https://www.businesslaw.org.ua/pravovi-aspekty-startup>.
12. Пономарев Д. Подходы к деятельности стартап-компаний. URL: <http://leanvector.ru/stati/77-startup-na-principah-lean>.
13. Рис Е. Бизнес с нуля. Метод LeanStartup для быстрого тестирования идей и выбора бизнес-модели. Москва: Альпина Паблишер, 2012. – 254 с.
14. Мрихіна О., Стояновський А., Міркунова Т. Перспективи стартап-компаній у контексті конкурентоспроможного розвитку українського ринку високі технологій. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.
15. Фінансування стартапів та можливості їх залучення в Україні. URL: <https://www.researchgate.net/publication/308986301>.
16. Чазов Є. Стартап як нова форма ведення бізнесу. Наукові праці Національного університету харчових технологій. 2013. № 52. С. 122–128.
17. Graham P. Startupe quals growth. URL: <http://www.paulgraham.com/growth.html>
18. Rainer L., Malinauskaite L., Marinova I. The vital role of business processes for a business model: the case of a startup company. Problems and Perspectives in Management. 2014. Vol. 12, No. 4. P. 213–220.
19. Startups & high-growth businesses / The U.S. Small Business Ситник Н.І. Концептуальні основи стартапів: їх сутність і класифікація. Бізнес Інформ. 2016. № 8. С. 64–68.
20. InVenture Investment Portal (2016, February 25). Krupneyshie investitsionnye sdelki na ukrainskom venchurnom rynke v sehmente IT [The largest investment deals in the Ukrainian market of the venture capital in IT]. URL: https://investure.com.ua/tools/database/venchurnye_sdelki_v_it_sektore_ukrainy.
21. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.